

N:o 320.

A/ Herr C. F. Ridderstad: Angående ändring i 23 § Riksdagsordningen.

Riksdagsordningens 23 § tillägger hvarje ledamot af Andra Kammaren af statsmedel ersättning för resekostnad till och ifrån riksdagen samt arfvode af ett tusen tvåhundra riksdaler för hvarje lagtima riksdag; dock att, när antingen Konungen upplöser riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot af Kammaren eljest afgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid af dess sammanträde förflutit, så ock under urtima riksdag, Kammarens ledamot undfår, jemte resekostnadsersättning, i dagtraktamente tio riksdaler, hvilket dock ej må öfverstiga sammanlagdt ett tusende tvåhundra riksdaler.

Man talar allmänt om hushållsamhet. Frågan utgör föremålet för öfverläggningar hvart man vänder sig. Det är dagens lösen inom sjelfva Kammaren. Man fordrar att civillistan skall nedsättas, att embetsmännens löner skola förminsкас, att Statens utgifter i alla rigtningar skola inskränkas. Godt och väl. Hvad man efter allvarlig öfverläggning kan finna rätt och billigt, derom skall jag äfven vara med. Men agitationen för ögonblicket är dock i ett och annat afseende sådan, att, om man blindt följde den, man ganska lätt skulle kunna öfverskrida gränsen af det väl beräknade.

Under tidsförhållanden, då politiska programmer dyka upp från alla håll, har jag äfven gjort upp ett sådant för min egen räkning.

Bland punkter, som deri förekomma, må det tillåtas mig att hos Kammarer andraga efterföljande två:

“En stark monarki, hvilande på en lefvande, fast och bred demokratisk grundval“, samt — “sparsamhet med Statens medel, n. b. inom förnuftiga gränser af *yttre* sjelfständighet och *inre* behof och förmåga.“

Lika litet som jag tror, att det vore förenligt med landets välförstådda intressen, ifall konungamagten steg för steg reducerades, såsom förhållandet var un-

der frihetstiden, till en namnstämpel; lika litet böra folkets krafter och tillgångar gagnlöst slösas bort.

Min öfvertygelse är äfven den, att dessa två punkter i sig sammanfatta den ståndpunkt, hvori vår nuvarande Statsförfattning försatt oss, på samma gång de äfven inbegripa de väsendtliga villkoren för ett normalt, ordnad och värdigt framåtskridande.

För mig skola de åtminstone alltid blifva bestämmande vid frågan om anslag och indragningar.

Vill man emellertid allvarligt ådagalägga nödvändigheten att hushålla, så gäller, om någonsin, den gamla grundsatsen — *att man skall börja med sig sjelf.*

Under ständsriksdagarne, då valdistrikten bestämde de tre folkvalda Ståndens arfvoden, voro dessa ganska olika. Inom Bonde-Ståndet torde arfvodet i allmänhet hafva uppgått till 5 å 6 Riksdaler per dag. Inom Borgare-Ståndet hade jag vid 1859—60 årens riksdag 6 Riksdaler. Hufvudstadens riksdagsombud hade under de trenne sednaste ständsriksdagarne 4 Riksdaler. Inom Preste-Ståndet tror jag att arfvodet gemenligen var 6 Riksdaler, måhända till och med derunder. Arbetande ledamöter i tillförordnade komittéer hafva öfverhufvud enahanda dagtraktamente, 6 Riksdaler.

Enligt hvad jag haft äran andraga bestämmer Riksdagsordningens 23 § arfvodet för ombuden i Andra Kammaren till 10 Riksdaler Riksmünt.

Jag anser detta för mycket.

En enskild man, som, under loppet af några månader, vistas på resande fot vid en riksdagsort, kan berga sig med mindre.

På grund häraf får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagsordningens 23 § så förändras, att deri fixerade summorna nedsättas ifrån 1,200 R:dr, å 10 R:dr R:mt per dag, till 720, samma münt, som blifver ett dagarfvode af 6 Riksdaler Riksmünt.

§:n skulle då få följande lydelse:

“Hvarje ledamot af Andra Kammaren åtnjuter af Statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arfvode af sjuhundra tjugu Riksdaler för hvarje lagtima riksdag; dock att, när antingen Konungen upplöser Riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot af Kammaren eljest afgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid af dess sammanträde förflutit, så ock under urtima riksdag, Kammarens ledamot undfår, jemte resekostnadsersättning, i dagtraktamente sex Riksdaler, hvilket dock ej må öfverstiga sammanlagdt sjuhundra tjugu Riksdaler.

Den ledamot af Kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall, för hvarje dag han uteblifver, vara förlustig sex Riksdaler af arfvodet.“

Jag anhåller vördsamt om remiss häraf till Konstitutions-Utskottet.

C. F. Ridderstad.

N:o 321.

Af Herr C. J. Svensén: Angående theatercensuren upphäfvande.

Vid 1834 års riksdag väcktes en motion, hvars följder, emedan man lyckades genomdrifva den, förmärkas ännu i dag, ehuru på ett sätt som gör vårt fria land föga heder. Jag syftar på den gengångare från skuggrädslans dagar, hvilken visar sig allt emellan, jag menar den s. k. theatercensuren, eller förbudet att offentligen uppföra dramatiska arbeten. innan dessa blifvit granskade och, som det heter, gillade af vederbörande, icke esthetiska domstol, utan — polismyndighet.

I ett land, som kan vara stolt öfver det fria ordets rätt, då det tryckes, der censur af ett dramatiskt arbete före tryckningen icke längre finnes, i ett sådant land är censur af samma arbete före dess framställande på scenen en — minst sagdt — anomali, eller, såsom jag nyss nämnde, en gengångare.

Det ligger också, vill det tyckas, en orättvisa och förolämpning emot alla andra theatrar än de Kungliga, i den omständigheten, att de sednare äro befriade ifrån all censur. Och dock är det just på den Kongl. scenen, som t. ex. en Rid-dar Blåskägg ostraffadt fått sprida sin osedlighet.

Jag vill nu icke här upprepa alla kända anekdoter om misstag och bockar, hvilka theatercensuren begått. I stället vill jag citera hvad en utmärkt talare vid nyssnämnde 1834 års riksdag yttrade i hithörande fall:

“Jag kan ej finna nödvändigheten uti, att theaterpjeser mera skola vara underkastade censur än andra skrifter. Att öfverlemna en författareprodukt, af hvad slag som helst, till beroende af någon enskild persons pröfning, är en inskränkning, som ingalunda passar för en nation, hvilken i stället borde söka utvidga sin frihet såväl i det ena som andra fallet. För min del är jag öfvertygad, att den fram-